

Herstel als antwoord op euthanasie?

GGZ-congres 2016

Ann Callebert

21 september 2016

vooraf

- ‘Euthanasie en ondraaglijk psychisch lijden’ (ACCO, 2012
ondertussen herwerkt, 2015)
- Opleiding in de herstelvisie (HEE!)
- Artikel British Medical Journal (Thienpont, Verhofstadt, Van Loon,
et al, 2015)
 - 100 patienten vragen om euthanasie omwille van ondraaglijk
psychisch lijden
 - 48 mensen krijgen de toestemming
 - 35 mensen sterven ook effectief door euthanasie

- Eigen ervaringen in het deelnemen aan en begeleiden van herstelwerkgroepen
- Wie zijn de overlevers? Waaruit putten zij een tweede adem? Zijn er herstelkrachten aan het werk? Kan de herstelvisie een verschil maken?
- Nieuw onderzoek

herstelvisie

- ‘nothing about us without us’ P. Deegan
- Kenmerken
 - hervinden van de eigen regie over het leven
 - de dood hoort erbij
 - een zinvol en kwaliteitsvol bestaan
 - ervaringskennis als krachtbron
 - herstellen is een werkwoord

herstelvisie en euthanasie

- Hoe?
 - niet pas in het licht van een 'uitbehandeld' zijn
 - geen deus ex machina
- Concreet?
 - hulp ervaringsdeskundigen
 - herstelwerkgroepen
 - WRAP
 - omgeving

interviews

- Zowel getroffen als betrokkenen
- Niet 'hersteld'
 'hervinden van de eigen regie over het leven' (Slade, 2009)
- Niettemin levensvonden
- Maar ook ontzettend veel eenzaamheid en zelfdestructieve woede

experiment

- Wat als ik de geïnterviewden samenbreng in een herstelwerkgroep?
- Zo op zich niet bestaand, contrair en toch ook weer niet
- Zeer onverwachte dynamiek na eerste sessie
 - Grote dankbaarheid, er- herkenning
 - Zelfdodingsdrift

- Verdere sessies getuigen ook werkelijk van ‘herstel’
 - Men komt ‘graag’
 - Men kriebelt elkaar
 - Onderlinge nieuwsgierigheid
 - Eigen vonken
- Dringend nood aan meer van dat!
 - ‘slachtoffer’ van eigen succes
 - Nood aan partners

conclusies

- ‘herstel’ is een antwoord op de vraag om euthanasie
 - niet als ontkenning of uiteindelijke onmogelijkheid
 - wel als aansluiting bij de ook telkens weer aanwezige doodsgedachte bij diep ondraaglijke psychische pijn
 - als niettemin ook ruimte en stimulatiebodem alsnog een beetje te vonken
 - als ondersteuning in het werkelijk vonken

nu nog alles op papier krijgen

- Onderzoek afgerond, verhoopte publicatiedatum voorjaar 2017 bij ACCO
- Te meer hier werkelijk meer op moet kunnen worden ingezet
- Ondraaglijk psychische pijn is niet louter een kwestie van het niet vinden van de juiste hulpverlening

tot slot

Hartelijk dank voor de aandacht en graag bereid tot vragen!

Ann Callebert

ann.callebert@student.kuleuven.be